

Pieczęć Olsztyna IV WIEK

Herb obowiązujący w latach 1894–1939

Herb wprowadzony w 1973 r.

Pierwowzorem herbu Olsztyna była sekretna pieczęć, którą jeszcze w 1526 roku pieczętowano dokumenty. W drugiej połowie XVI w. na pieczęci pojawiła się postać wędrowca trzymającego w prawej ręce laskę, czy też kij pielgrzymi, w lewej muszlę. Nakrycie głowy otoczone było aureolą. Wędrowca z herbu utożsamia się ze świętym Jakubem, patronem olsztyńskiej katedry. Tradycja podaje, że św. Jakub po Zesłaniu Ducha Świętego udał się najpierw do Hiszpanii, żeby tam głosić Dobrą Nowinę. Z tego też zapewne powodu jest on szczególnie czczony w Hiszpanii i w Portugalii. Był pierwszym biskupem Jerozolimy. Imię Jakub pochodzi z języka hebrajskiego: Jaggob - „niech Bóg strzeże”. Św. Jakub jest m.in. patronem wojowników, robotników, aptekarzy, farmaceutów, kapeluszników, pielgrzymów. Jest opiekunem jabłek i ziemioplodów.

Pytanie jakie się może pojawić: "Dlaczego w herbie Olsztyna pojawił się św. Jakub?" Otóż już w średniowiecznym Olsztynie istniał kościół pod wezwaniem świętego Jakuba Starszego (dzisiejsza Bazylika konkatedralna św. Jakuba Apostoła). Pod koniec XIV wieku wszystkie ważne dokumenty potwierdzano pieczęcią miejską, na której widniał wizerunek świętego Jakuba.

Święty, żeby mógł być łatwo rozpoznawalny dla wszystkich stanów miejskich, musiał posiadać łatwe do identyfikacji atrybuty. Przede wszystkim - jak każdy święty - miał wokół głowy aureolę. Charakterystyczne dla postaci Św. Jakuba były zaś następujące atrybuty: długa, sięgająca kostek szata w stylu gotyckim, obficie pomarszczona; kapelusz, laska, sakwa podróżna, butelka na wodę oraz muszla - symbol pielgrzyma. Dlaczego właśnie w ten sposób widziano Świętego Jakuba? Odpowiedź nie jest skomplikowana. Podobnie wyglądali pielgrzymi wędrujący do grobu świętego Jakuba znajdującego się w Santiago de Compostela na terenie Hiszpanii. Pielgrzymowali oni słynną Camino de Santiago - Drogą Świętego Jakuba.

Św. Jakub Większy (Starszy) Apostoł jest jednym z najśłynniejszych świętych. Wśród apostołów było dwóch Jakubów. Dla odróżnienia nazywani są Większy i Mniejszy, albo też Starszy i Młodszy.

Prawdopodobnie nie chodziło o ich wiek, ale o kolejność przystępowania do grona apostołów. Jakub Starszy był bratem św. Jana apostoła. Ojcem zarówno św. Jana, jak i św. Jakuba Starszego był Zebedeusz, a matką św. Salome. Obaj byli rybakami i mieszkali nad Jeziorem Galilejskim. Jakub należał do tych uprzywilejowanych uczniów Pana Jezusa, którzy byli świadkami wskrzeszenia córki Jaira, przemienienia na górze Tabor oraz modlitwy w Ogrójcu. Był także świadkiem drugiego cudownego połowu ryb, o którym mówi św. Jan w swojej Ewangelii. Tradycja podaje, że św. Jakub Większy po Zesłaniu Ducha Świętego udał się najpierw do Hiszpanii, żeby tam głosić Ewangelię. Był więc misjonarzem, który przemierzył całą Europę. Z tego też zapewne powodu jest on szczególnie czczony właśnie w Hiszpanii i w Portugalii - został pierwszym patronem tych krajów. Św. Jakub był wreszcie pierwszym biskupem Jerozolimy. Był też pierwszym wśród apostołów, a drugim po św. Szczepanie męczennikiem Kościoła. W 44 roku Herod Agryppa I, wnuk Heroda I Wielkiego, chcąc się przypodobać Żydom, kazał ściąć św. Jakuba, a potem uwięzić św. Piotra. Euzebiusz podaje jako głos tradycji, że św. Jakub ucałował swojego kata, czym kat tak się wzruszył, że nawrócił się na chrześcijaństwo, ponosząc za to także męczeńską śmierć. Tradycja podaje, że w VII wieku miano sprowadzić z Jerozolimy do Compostelli w Hiszpanii relikwie św. Jakuba. Nazwa Compostella ma się wywodzić od łacińskich słów "campus stellae" ("pole gwiazdy"), bowiem relikwie świętego, przywiezione najpierw do miasta Iria, zaginęły i dopiero w IX wieku miał je odnaleźć biskup prowadzony cudowną gwiazdą. Hiszpańska nazwa Santiago znaczy po polsku "święty Jakub". Dwie te nazwy łączą się w jedno, dlatego też nazwa miasta brzmi obecnie Santiago de Compostella. Tam też do dnia dzisiejszego znajduje się grób św. Jakuba. W średniowieczu to hiszpańskie miasto było drugim sanktuarium chrześcijaństwa, zaraz po Ziemi Świętej. Bardzo popularne i słynne w całej Europie był pielgrzymki do miejsca grobu św. Jakuba. W czasach obecnych spopularyzował je na nowo znany pisarz Paulo Coelho. Imię Jakub pochodzi z języka hebrajskiego (Jaaqob - "niech Bóg strzeże"). Św. Jakub Większy jest patronem wojowników, robotników, aptekarzy, farmaceutów, kapeluszników, woskarzy, kowali robiących łańcuchy oraz przede wszystkim - pielgrzymów.